

rakva) az év végével, aprítva és 100 kilogrammonként következőleg jegyeztettek:

Prima 4.50—4.75 frt; Original 3.25—3.50 frt; Secunda 2.—2.50 frt és Tertia 1.25—1.75 frt.

Vidéki levél.

Szt.-Gothárdon, 1892. február.

Tekintetes szerkesztőség!

Az őszi erdősítésekre a viszonyok nem voltak kedvezők. Magtermés e vidéken — mint talán hazánkban mindenütt — gyér volt. Tölgymakk, miből 1890-ben legalább közepszerű termés volt, ez idén alig termett. A tölgy virágainak kifejlődésére valószínűleg a késői fagyok hatottak kártékonyan, továbbá ama forró, majd esős szelek, melyek e vidéken június első felében felléptek. A cserebogarak is igen hozzájárultak a termés rosszúl sikerüléséhez. A csermakktermés közepszerű volt.

A gesztenyének magtermése, jóllehet késői virágzása folytán a fagyoktól kárt nem szenvedett, az előbbi évekhez képest szintén csak közepszerű volt; úgy, hogy azokat a területeket, melyeket az üzemterv előírása szerint inkább tölgygyel kellett volna beerdősíteni, gesztenyével még is nagyobb részt fel lehetett ujitani.

A múlt télen jelentékeny károkat okozott hó- és szél-törések következtében a magtermés fenyveseinkben is a közepszerűn alul maradt.

A gyér magtermésen kívül az egerek és poczkok miatt is nehéz volt az erdősítés. Sok helyütt nagy számban jelentek meg s sokat pusztítottak. Védekezni ellenük alig

lehetett; meghiusult az a védekezési mód is, melyet az itteni uradalmi erdőkben már régóta s állítólag sikerrel gyakorolnak s mely abban áll, hogy a gesztenyét vagy tölgymakkot oltott mézbe mártják s így vetik azután el. Foganatja azonban most ennek az eljárásnak sem volt és pedig, — ha ugyan a mézskéreg tényleg védő palástot képez a kárttevő rágesálók ellen, — valószínűleg amiatt, mert a mézskéreg hosszabb ideig megmaradásához szükséges fagy helyett november hónapban várakozás ellenére gyakori esők következtek be, s ezek a réteget a magvakról lemosták.

A gesztenyét nálunk több helyen — különösen az ugynevezett tótságban (vend vidéken) — kupacsával együtt vetik el abból a célból, hogy biztosabban csirázzék. Ilyenemű kísérleteket mi is tettünk, de az eredmény persze majd még csak ezután lesz alaposabban megvizsgálható. Annyt azonban már most állithatok, hogy az így elvetett magvakat az egerek nem bántották s hogy azok szépen kezdtek csirázni.

Az erdősítéseknél felhasznált fenyőmagvak nagy részét magkereskedő (Jony) szállította s csak kis részét gyűjtötték az erdőbirtokosok maguk.

A fenyőmagvak szedése pedig, különösen az erdei és lúcz fenyőé, e vidék szegény lakosságára nézve nem jelentéktelen mellékjövedelmet s keresetforrást képez annál is inkább, mert a szedés a téli, dologtalan időbe esik, amennyiben az itt november hó végétől márczius hó végéig tart. Szép téli napokon ki is megy a falu apraja, nagyja hátikosárral, zsákokkal s tarisznyával ellátva az erdőbe fenyőkörtét vagy csordáskörtét szedni, a mint itt a tobozokat nevezik. Ezeket nemcsak a vágásokba eső fákról, de más törzsekről is szedik. A földről nem igen szedik fel, mert az oda lehullott tobozok rendszerint férgesek, különösen a lúcz fenyőéi.

Fiatal legények nyakukban tarisznyával, kezükben horgas póznával vagy kampós bottal felkuszna a fára s kézzel szakgatják le a tokozokat vagy a kinyúló ágakat magukhoz huzzák vagy letörik, hogy kényelmesebben eszközhessék a szedést. A tobozokat tarisznyáikba teszik vagy a földre ejtik s utólag onnan szedik fel.

Sok gazda az olyan fát, melyen nagyon sok toboz van, le is vágja, hogy leszedhesse a körtékét, a törzset pedig egyelőre ott hagyja, míg majd szüksége lesz fára.

A később szedett tobozok magvainak csiraképessége nagyobb, mert a mag jobban érik meg. Ezt a vevők is jobban fizetik.

A szedésnél azonban sem erre, sem a fa magtermő képességére tekintettel nincsenek, hanem szedik a tobozt még az egészen fiatal fákról is és válogatás nélkül adják el rendszeren a községi szatócsoknak s koreszmárosoknak, a kik azután majdnem kizárólag Bécsujhelyre szállítják.

A szedésnél a magán-erdőbirtokokon sok kár történik, míg az állami kezelés alatt lévő erdőkben csak az erdőbirtokosok, vagy azok megbizottjai és pedig szigorú felelőség terhe alatt gyakorolhatják a tobozgyűjtést s ennél fogva a károsítások a legkisebb mértékre vannak szoritva.

Annál kiméletlenebbül történik a szedés, mely mint említém, jó mellékjövedelmet képez, a parasztok erdeiben. Egy mérő tobozért 40—60 krt kap a birtokos s egy nap alatt, ha szorgalmasan dolgozik, másfél mérőt is szedhet. Egy-egy fáról jó termés esetében mintegy 20 kilo toboz szedhető. Ez idén azonban alig termett 4—5 kiló toboz egy-egy fán s ez is csak a keleti s déli oldalon. A toboz- illetve fenyőmag-termés gyér voltára mutat az a körülmény is, hogy a helybeli vasuti állomáson tavaly 1300 q (13 waggon) s ez idén csak 600 q (6 waggon) fenyőtoboz adatott

fel. A szomszéd körmendi állomásról tavaly 8000 *q*, ez idén mintegy 4000 szállított el.

Azelőtt Szombathelyen pergették ki a magot s a kipergedett toboznak mérőjét 10 krért adták el gyuladéka helyett. A vállalat azonban a berendezés hiányosságánál fogva megbukott.

Megemlítem még, hogy 1 *hl* erdei fenyő toboz alig ad 1 kiló magot, a lúcz fenyőé pedig alig $\frac{3}{4}$ kilót.

Legujabban Körmenden szándékozik egy vállalkozó nagyobb szerű magpergetőt felállítani. Ez a körülmény erdőtenyésztési szempontból, tekintettel arra, hogy a mag jósága könnyebben megvizsgálható s olcsóbb lesz, s nemzetgazdasági szempontból figyelemmel arra, hogy ez a vidék fenyőerdeinek jövedelmét emelni fogja s tekintettel továbbá még arra, hogy most a magot, mivel a nyers tobozokat külföldre — Bécs ujhelyre — kiviszik s ott pergetik ki, aránytalanul drágán kell megvinnünk (1 waggon fenyőtoboz szállítása Bécs-Ujhelyig 38—40 frt): valóban hasznos s igen üdvös vállalat lenne.

Azért örömmel fogadta e hirt az itteni szakközönség s ösztönösen kívánja, hogy a magpergető felállítása mielőbb sikerüljön.

Cserny Győző.

Egyesületi közlemények.

Az országos erdészeti egyesület 1892. évi márczius hó 22-én tartott rendes választmányi ülésének jegyzőkönyve.

Jelen voltak: Bedő Albert első alelnök; Ghyczy Emil, Luczenbacher Pál, Havas József és Rutska Tivadar választmányi tagok; Földi János alapító tag; Horváth Sándor titkár és Levitzky Albert pénztárnok.